

Geachte aanwezigen,

Mijn naam is Nienke Beintema; ik ben secretaris van de Bewonersvereniging Leidsevaart Vogelenzang. Onze leden wonen gemiddeld een paar honderd meter bij de route 'Alternatief Midden' vandaan – ruim binnen gehoorsafstand van een eventuele weg, ruim binnen de reikwijdte van toenemend fijnstof, en aan een nu al drukke doorgaande weg – straks wellicht een directe aanvoerroute voor de nieuwe weg.

Maar daarover wil ik het vandaag niet met u hebben, over dat stukje Leidsevaart. Ik wil het graag met u hebben over het landschap als geheel, over dit deel van de regio. En dan met name over het fenomeen de 'shifting baseline', oftewel de opschuivende nullijn. Een veranderend referentiekader.

Iedereen heeft een bepaald beeld van hoe Nederland zou moeten zijn, in dit geval qua landschap en natuurwaarden. Hoe het eruit zou moeten zien als gezonde, prettige leefomgeving voor mens en natuur. Daar wordt dan in de loop van een mensenleven steeds wat vanaf gesnoept. Een weg hier, een bedrijventerrein daar; een woonwijk hier, een wegverbreding daar.

"Dat is nu eenmaal zo", zeggen we dan, en we vinden het OK, want het is maar een klein offer, een kleine verschuiving ten opzichte van wat we gewend zijn. Maar onze kinderen groeien dus alweer op met een andere nullijn. Die vinden een lagere omgevingskwaliteit normaal – en accepteren op hun beurt dat er weer een percentage vanaf wordt geknabbeld. En hun kinderen... afijn, u begrijpt het. Zo gaan natuur en landschap steeds verder achteruit, en we blijven het accepteren. Want niemand heeft het echt in de gaten, het gaat sluipenderwijs. Maar als je terugkijkt, zie je een enorme verarming ten opzichte van 50 jaar geleden – laat staan 100 jaar.

In de afgelopen 100 jaar is het natuuroppervlak in Nederland met bijna 80 procent afgenomen. Je ziet het nauwelijks van jaar tot jaar, want het afknabbelen gaat gestaag. Onze referentiekaders schuiven op. In 1900 hadden we geen snelwegen, in 1937 hadden we 87 km snelweg, dat vonden de mensen veel. Er werd geprotesteerd, want er moesten bossen en velden voor wijken. Maar in 2015 hadden we al 2500 km snelweg – 30 keer zoveel kilometers – en dan niet 2-baans, zoals in 1937, maar 4-, 6-, ja zelfs 10-baans – dus 100 keer zoveel asfalt. Niemand ziet het verschil met 10 jaar geleden. Niemand heeft het over de wegen die er *ons* hele leven al liggen, maar waarvan onze ouders het jammer vonden dat er natuur voor moest verdwijnen.

En nu moet dat dan weer gebeuren. Een uniek stuk landschap, met duizenden jaar oude strandwallen, een cultuurhistorische rijkdom direct grenzend aan oude duinen en statige landgoederen, moet wijken voor wéér een weg, vierbaans asfalt, waar dagelijks tienduizenden auto's met 100 km/u mogen langsrazen.

Wij zeggen: doe het niet. Laat het voor onze kinderen zoals het nu is, blijf hier nu eens van dat referentiekader af. Laten we niet voor een project waarvan nut en noodzaak nog steeds niet zijn aangetoond, onomkeerbare schade aanbrengen aan iets waarvan nut en noodzaak als een paal boven water staan, namelijk natuurkwaliteit. Tienduizenden mensen genieten jaarlijks van dit unieke stukje duin- en bollenland, duizenden bewoners genieten er zelfs dagelijks van. Zij wonen hier, ze fietsen en wandelen, sporten en kamperen er, en ervaren er een dosis rust en groen en schoonheid waarvan is aangetoond dat je er gezonder van wordt, minder gestresst, gelukkiger en productiever.

Broodnodig – en heel uniek – in deze al zo volgebouwde Randstad. “We hebben vooruitgang nodig”, zei een eerdere spreker vandaag; nou, vooruitgang is subjectief.

En stel dát ooit zou worden aangetoond dat zo’n weg nut zou hebben – wat wij nadrukkelijk wagen te betwijfelen. Durf dan eens te zeggen: we doen het niet, want er is iets anders wat wij nog nuttiger vinden, en nog noodzakelijker. En dat is dit resterende landschap, waarvan wij het ons simpelweg niet kunnen veroorloven om het óók nog kwijt te raken. Er is al teveel vanaf gesnoept. Als we willen dat onze kinderen hier over 50 jaar ook nog kunnen genieten zoals wij nu, dan moeten we nu als de wiedewip dit referentiekader vastpinnen.

Want wat we nu zien *is* al een verschoven referentiekader van wat mooi en gezond is – en daar blijven wij dus verder vanaf.

Dank u wel voor uw aandacht.